

CK.0000066332

THANG VĂN PHÚC
NGUYỄN MINH PHƯƠNG
(Đồng chủ biên)

VAI TRÒ **CỦA CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI** **ĐỐI VỚI PHÁT TRIỂN** **VÀ QUẢN LÝ XÃ HỘI**

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

**Biên mục trên xuất bản phẩm
của Thư viện Quốc gia Việt Nam**

Thang Văn Phúc

Vai trò của các tổ chức xã hội đối với phát triển và quản lý xã hội / Ch.b.: Thang Văn Phúc, Nguyễn Minh Phương. - H. : Chính trị Quốc gia, 2010. - 592tr. ; 21cm

1. Tổ chức xã hội 2. Phát triển xã hội 3. Quản lý xã hội 4. Việt Nam

303.4409597 - dc14

CTB0015p-CIP^a

Mã số: $\frac{32 (V) 1}{CTQG - 2010}$

**TS. THANG VĂN PHÚC
PGS, TS. NGUYỄN MINH PHƯƠNG
(Đồng chủ biên)**

VAI TRÒ CỦA CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI ĐỐI VỚI PHÁT TRIỂN VÀ QUẢN LÝ XÃ HỘI

**NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT
Hà Nội - 2010**

TẬP THỂ TÁC GIẢ

TS. THANG VĂN PHÚC

PGS, TS. NGUYỄN MINH PHƯƠNG

GS, TSKH. PHAN XUÂN SƠN

TS. TRỊNH XUÂN GIỚI

TS. NGUYỄN HỮU DŨNG

PGS, TS. BÙI XUÂN ĐÌNH

PGS, TS. NGUYỄN MẠNH HƯỜNG

TS. LÊ ĐẠI NGHĨA

ThS. TRƯƠNG MINH TUẤN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Ngày nay, các tổ chức xã hội đang ngày càng phát triển với nhiều hình thức tổ chức phong phú được tập hợp theo sở thích, ý nguyện, hoạt động tương trợ xã hội không nhằm mục đích lợi nhuận... Các tổ chức này hoạt động trên nguyên tắc tự nguyện, tự quản, tự trang trải về tài chính, đề cao sự đồng thuận, chia sẻ về lợi ích. Bên cạnh tính phong phú, đa dạng là một đặc điểm lớn, các tổ chức xã hội còn có một đặc điểm khác là ngày càng xuất hiện sự liên kết, tập hợp các lực lượng lớn hơn trên cơ sở những sự tương đồng về lợi ích và ý nguyện. Thực tế cho thấy, trong đời sống xã hội hiện đại, các tổ chức xã hội ngày càng có vai trò to lớn trong quản lý phát triển xã hội.

Ở Việt Nam, nhiều tổ chức xã hội tham gia Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Trong những năm qua, Đảng ta chủ trương phát huy hơn nữa vai trò của các tổ chức xã hội, nâng cao chức năng "giám sát và phản biện xã hội" của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể nhân dân nhằm "bảo đảm tính công khai, minh bạch" của Nhà nước trong các hoạt động kinh tế, tài chính... của các cơ quan, tổ chức nhà nước...

Để giúp bạn đọc có thêm tài liệu tìm hiểu về vai trò của các tổ chức xã hội ở các nước trên thế giới và ở Việt Nam, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật xuất bản cuốn sách ***Vai trò của các tổ chức xã hội đối với sự phát triển và quản lý xã hội***

của tập thể tác giả do TS. Thang Văn Phúc và PGS, TS. Nguyễn Minh Phương đồng chủ biên.

Xuất phát từ điều kiện và hoàn cảnh của từng nước, hiện nay trên thế giới có nhiều quan điểm khác nhau về các tổ chức xã hội. Có quan điểm còn cho rằng các tổ chức xã hội được xem là lĩnh vực tự, tách biệt với nhà nước, thậm chí là lực lượng độc lập, đối lập với nhà nước, và coi đây là những vấn đề thuộc lĩnh vực "xã hội dân sự". Có thể thấy rằng, về vấn đề "xã hội dân sự" còn có những đánh giá khác nhau, và cần phải tiếp tục nghiên cứu, trao đổi. Để bạn đọc thuận tiện nghiên cứu, tham khảo, chúng tôi cố gắng giữ các luận chứng trong nội dung sách về vấn đề này và khẳng định rằng đây là các quan điểm riêng của các tác giả.

Nhà xuất bản xin giới thiệu cuốn sách và mong nhận được ý kiến đóng góp của bạn đọc.

Tháng 10 năm 2010

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

LỜI NÓI ĐẦU

Các tổ chức xã hội với tư cách là hình thức liên hiệp của con người là một trong những hình thức tổ chức cộng đồng xã hội. Tổ chức xã hội là một trong những phương thức tổ chức đời sống xã hội cần thiết, hợp lý trong lĩnh vực "phi nhà nước", nhằm phát huy tính năng động, sáng tạo, tự giác, tự quản của người dân, cộng đồng dân cư, đồng thời góp phần tạo ra sự cân bằng giữa nhà nước và cá nhân, các cộng đồng dân cư, các tổ chức xã hội. Trong xã hội hiện đại, các tổ chức xã hội phát triển rất phong phú, đa dạng, với nhiều loại hình và tên gọi rất khác nhau như: liên hiệp, hiệp hội, hội, liên đoàn, câu lạc bộ, quỹ, viện, trung tâm, hội đồng, ủy ban, nhóm tình nguyện, v.v., thực hiện các chức năng, vai trò xã hội, hoặc mục đích nghề nghiệp, bảo vệ môi trường, từ thiện, nhân đạo... Các tổ chức xã hội hoạt động tự nguyện, tự chịu trách nhiệm trước pháp luật, tự chủ về kinh phí hoạt động.

Ở Việt Nam, trong điều kiện phát triển kinh tế thị trường, các tổ chức xã hội ngày càng tăng nhanh về số lượng và phong phú về loại hình, hình thức tổ chức, đa dạng về phương thức hoạt động. Vai trò của các tổ chức xã

hội ngày càng trở nên quan trọng đối với phát triển xã hội và quản lý phát triển xã hội, giải quyết các vấn đề xã hội mà Nhà nước "không với tới" hoặc kém hiệu quả trong đời sống của các cộng đồng dân cư; góp phần làm giảm tác động tiêu cực của kinh tế thị trường, bởi những hoạt động độc lập bảo vệ lợi ích, quyền lợi của các tổ chức này đối với từng nhóm cộng đồng.

Hiện nay, ở nước ta sự tồn tại, phát triển và hoạt động của các tổ chức xã hội là một thực tế, nhưng vẫn thiếu sự thống nhất đồng bộ, nhất là về nhận thức đối với các tổ chức xã hội. Thế nào là tổ chức xã hội? Chúng được hình thành và hoạt động trên cơ sở, nguyên tắc nào? Vai trò của các tổ chức xã hội đối với phát triển xã hội và quản lý phát triển xã hội trong điều kiện phát triển kinh tế thị trường và xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa? Cần có chính sách, cơ chế, pháp luật nào để bảo đảm cho các tổ chức này hoạt động đúng với tính chất của tổ chức nhân dân, góp phần thực hiện mục tiêu xây dựng xã hội dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh?, v.v..

Đó là những câu hỏi lớn thôi thúc các nhà khoa học nghiên cứu đề tài khoa học cấp nhà nước: "Vai trò các tổ chức xã hội đối với phát triển xã hội và quản lý phát triển xã hội ở nước ta trong điều kiện phát triển kinh tế thị trường và xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa - cơ sở lý luận và thực tiễn" thuộc chương trình KX02, với mong muốn góp thêm tiếng nói cho việc trả lời và luận giải những vấn đề nêu trên. Chúng tôi xin chân

thành cảm ơn sự giúp đỡ, cộng tác có hiệu quả của Lãnh đạo Viện Khoa học tổ chức nhà nước - Bộ Nội vụ, PGS, TS. Nguyễn An Lương, PGS, TS. Phạm Bích San, nhà văn Trần Quang Điền, ông Trần Đắc Lợi, TS. Phạm Thị Thu Hằng, TS. Trần Bá Dung, TS. Lê Văn Cầu, PGS, TS. Nguyễn Đình Long, ông Hoàng Văn Long, ông Trần Quang Vinh, ThS. Lương Thị Lịch, PGS, TS. Ngô Đình Xây, ông Đinh Văn Tư, GS, TS. Phạm Tất Dong, TS. Nguyễn Đình Liêu, TS. Nguyễn Ngọc Sinh, ông Đào Soát, GS TS. Ngô Thế Dân, TS. Trần Hữu Thăng, TS. Trần Nhơn, TS. Nguyễn Ninh Thực, bác sĩ Nguyễn Bá Duyệt, PGS, TS. Nguyễn Thị Chính, GS, TS. Đỗ Gia Phan, PGS, TS. Nguyễn Hữu Dũng, Kỹ sư Trần Ngọc Hùng, bác sĩ Trần Văn Bản, TS. Lê Thế Bảo, ông Diệp Văn Sơn, ông Nguyễn Ngọc Lâm, ThS. Vương Xuân Nguyên.

Xin trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc.

